

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันอังคารที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2560

คอลัมน์ : รักรักษา

เรื่อง ปอเทืองพลิกฟื้นผืนดินและแหล่งท่องเที่ยว

คำถาม ผมอยากปลูกปอเทืองในนาข้าว ขอทราบวิธีการปลูกและการดูแลบำรุงรักษาด้วยครับ
(แสง สุนทรนที อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี)

คำตอบ **ปอเทือง** เป็นพืชตระกูลถั่ว ลักษณะทั่วไป ลำต้นตั้งตรงแตกกิ่งก้านสาขามาก สูงประมาณ 150-190 เซนติเมตร ใบเป็นใบเดี่ยวยาวรี มีดอกย่อย 8-20 ดอก ดอกสีเหลือง จะออกดอกเมื่ออายุประมาณ 45-50 วัน สามารถขึ้นได้ดีในพื้นที่ดอน ระบายน้ำดี ชอบอากาศร้อนช่วงเวลาปลูกที่เหมาะสมในฤดูฝน มีการผสมข้ามฝัก ฝักเป็นทรงกระบอกยาว 3-6 เซนติเมตร กว้าง 1-2 เซนติเมตร หนึ่งฝักมีประมาณ 6 เมล็ด เมื่อเขย่าฝักแกจะมีเสียงดัง เนื่องจากเมล็ดกระทบกัน เมล็ดมีรูปร่างคล้ายหัวใจสีน้ำตาลหรือดำ เมล็ด 1 กิโลกรัม จะมีเมล็ดประมาณ 50,000 เมล็ด หรือ 1 ลิตร จะมีเมล็ดประมาณ 35,000 เมล็ด

วิธีการปลูก ปลูกโรยเป็นแถว ระหว่างแถว 80-100 ซม. หรือปลูกเป็นหลุม ใช้ระยะปลูก 50X100 ซม. หลุมละ 3 ต้น อัตราเมล็ดที่ใช้ปลูก 3-5 กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกเป็นหลุมใช้เมล็ด 2-4 กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกแบบหว่านเพื่อใช้วิธีการไถกลบเมล็ดประมาณ

การดูแลรักษา จะทำการถอนเพื่อจัดระยะปลูก เมื่ออายุ 2-3 สัปดาห์ โดยพรวนดินกลบโคน และกำจัดวัชพืช และใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 20-30 กิโลกรัมต่อไร่ พนยากำจัดเชื้อราและแมลงศัตรูพืช อาจมีการพ่นปุ๋ยทางใบ และสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชในช่วงออกดอกติดฝัก เช่น ปุ๋ย 10-52-17 และ NAA ความเข้มข้นประมาณ 100-200 ppm. อาจจะมีเพิ่มผลผลิตถึง 150-200 กิโลกรัมต่อไร่ ในระยะเก็บเกี่ยว หากมีฝนซึ่งมักจะตกในช่วงระหว่างฤดูหนาวกับฤดูแล้ง อาจทำให้ฝักปอเทืองขึ้นรา ดังนั้น จึงควรเก็บให้ทันอย่าให้ถูกฝน

การใช้ประโยชน์

-ใช้เป็นปุ๋ยพืชสด เมื่อไถกลบจะปลดปล่อยธาตุอาหารพืช โดยเฉพาะไนโตรเจนในปริมาณสูง นิยมปลูกเป็นปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มปริมาณธาตุอาหารให้กับดิน ควรทำการไถกลบในช่วงเวลาออกดอก หรือก่อนออกดอกเล็กน้อย ที่อายุประมาณ 50 วัน ให้นำหนักสดประมาณ 1.5-5 ตันต่อไร่ ซึ่งจะให้ธาตุไนโตรเจนประมาณ 8.7 ถึง 28.9 กิโลกรัมต่อไร่

-ใช้ในการปลูกพืชในระบบเกษตรอินทรีย์ เจริญเติบโตได้ดีในสภาพพื้นที่ดอน ปลูกในรูปแบบของพืชหมุนเวียน และระบบการปลูกพืชแซม โดยหว่านหรือโรยเมล็ดก่อนการปลูกพืชหลัก เช่น ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย หรืออาจปลูกในรูปแบบของพืชแซม โดยปลูกระหว่างแถวพืชหลัก เช่น ระหว่างแถว อ้อย มันสำปะหลัง แล้วไถสับกลบเมื่อพอเทืองอายุ 50-60 วัน ในขณะที่ดินยังมีความชื้น แล้วทิ้งไว้ 7-10 วัน จึงจะปลูกพืชหลัก

-ใช้ปลูกเพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์ เมื่ออายุ 120-150 วัน ผลผลิตโดยทั่วไป 80 กิโลกรัมต่อไร่ หากความชื้นในดินสูงอาจใช้เวลา 150-180 วัน เปลือกของฝักจะเป็นสีเทา นำมาตากแดด 3-4 วัน ทำการกะเทาะเอาเมล็ดเก็บไว้ นอกจากนี้ ยังใช้ลำต้นของปอเทืองเป็นอุตสาหกรรมทำเยื่อกระดาษ

การปลูกปอเทือง เป็นปุ๋ยพืชสดเพื่อฟื้นดินให้มีอินทรีย์วัตถุ เป็นวิธีการที่ลงทุนน้อยที่สุด และเห็นผลชัดเจนที่สุดในการช่วยแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม กรมพัฒนาที่ดิน ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกปอเทืองเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกและดูแล ทั้งยังสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ให้กับเกษตรกร รวมทั้งมีการรับซื้อเมล็ดพันธุ์คืนเพื่อเป็นรายได้แก่เกษตรกร มีการศึกษาเทคนิคให้เพิ่มการออกดอกติดเมล็ดมากขึ้น รวมถึงการจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ขึ้นในพื้นที่ด้วย และปัจจุบัน ปอเทืองได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว ด้วยเป็นพืชที่ให้ดอกสีเหลือง เมื่อปลูกเต็มพื้นที่แล้ว จะให้ความสวยงามอย่างมาก จนมีผู้สนใจเข้ามาชมความงามกันเป็นจำนวนมาก

นาย รัตวิ

คอลัมน์ : แจงสีเบียด

กรมหมอดินเดินหน้าตอบรับกระแสสังคมพร้อมให้การสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เปิดเผยถึงโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “รอบรู้เกษตรอินทรีย์”ว่า หลักสูตรนี้เน้นให้ผู้รับการอบรมได้ความรู้รอบด้านเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ เกิดแนวคิดและความเชื่อมั่น เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนเข้าไปดูงานในพื้นที่จริง ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินมีแผนการฝึกอบรมปีนี้ 6 รุ่น และดำเนินการไปแล้ว 5 รุ่น

ทั้งนี้จากการที่ได้ไปเป็นประธานเปิดการฝึกอบรมในรุ่น 5 ที่ จ.ยโสธร ได้เห็นความกระตือรือร้นของผู้เข้ารับการอบรมเป็นอย่างดี นอกจากนี้ได้มีผู้สมัครจาก จ.เชียงใหม่ เดินทางมาเข้ารับการอบรม เนื่องจากต้องการศึกษาดูงานและเทคนิคการปลูกแตงโมอินทรีย์ แบบไม่ใช้น้ำเพื่อนำไปปรับใช้ในการปลูกแตงโมอินทรีย์ในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ แสดงให้เห็นว่าระยะทางไกลแค่ไหนไม่เป็นอุปสรรคในการที่จะเรียนรู้และนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้เลย หากเกษตรกรหรือผู้สนใจท่านใดที่พลาดการอบรมทั้ง 5 รุ่นที่ผ่านมา และ

ต้องการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ กรมพัฒนาที่ดิน ยังจะมีการจัดอบรมรุ่นสุดท้าย รุ่นที่ 6 ระหว่างวันที่ 21-22 เมษายน 2560 ณ โรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์ อ.สามพราน จ.นครปฐม

กรมพัฒนาที่ดินหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเกษตรกรหรือผู้ที่สนใจ จะได้นำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ไปศึกษาและปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง กรมยินดีให้การสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรหรือผู้ที่สนใจ และประสานการดำเนินงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่ หากเกษตรกรสนใจเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัดทั่วประเทศ หรือที่กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน สายด่วน 1760 ต่อ 1340 หรือติดต่อทางมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย Facebookpage Toafpgsorganic